

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β «ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ» (άρθρα 10-23)

Αθήνα 30/4/2020

Ο Σύλλογος Αποφοίτων της Βαρβακείου Σχολής (ΣΑΒ), ως θεσμικός εκπρόσωπος των αποφοίτων, έχει έννομο συμφέρον να αξιολογήσει, να παρέμβει και να τοποθετηθεί απέναντι στις διατάξεις του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων **«Αναβάθμιση του Σχολείου και Άλλες Διατάξεις».**

Με το προς διαβούλευση νομοσχέδιο του Υπ. Παιδείας, **αναβαθμίζεται** και ξεκαθαρίζει το πλαίσιο λειτουργίας των Προτύπων και Πειραματικών Σχολείων γεγονός αναμφισβήτητα **θετικό.**

Παρά ταύτα εντοπίζονται σημεία στα άρθρα του νομοσχεδίου που αφορούν στα Πρότυπα Σχολεία (εφεξής: Σχολεία) που ενδεχομένως θα υπονομεύσουν την προσπάθεια για την εδραίωση και εξέλιξη των σχολείων αυτών.

Τα βασικά σημεία που εντοπίζουμε είναι συνοπτικά τα ακόλουθα:

Οι απόφοιτοι (Σύλλογοι Αποφοίτων) των Σχολείων, ενώ επιθυμούν να προσφέρουν, μένουν έξω από τη ζωή, τις δράσεις και τις ανάγκες του Σχολείου.

Οι εξετάσεις που προβλέπονται για την εισαγωγή από το Πρότυπο Γυμνάσιο **προς στο Πρότυπο Λύκειο** αποτελούν εξουθενωτική και παιδαγωγικά αχρείαστη διαδικασία για τα παιδιά που ήδη φοιτούν στο Πρότυπο Γυμνάσιο και έχουν ήδη επιλεγεί μέσω της ίδιας διαδικασίας.

Παρόλο που οι θέσεις των διδασκόντων είναι ιδιαιτέρως απαιτητικές, δεν δίδονται ικανοποιητικά **κίνητρα** που θα προσελκύσουν καθηγητές με όραμα και διάθεση να προσφέρουν στα Σχολεία αυτά.

Η **χρηματοδότηση** των σχολείων από τον ΕΛΚΕ πιθανόν να μην αρκεί, δεδομένων των απαιτήσεων των Προτύπων σχολείων.

Εκφράζουμε τον προβληματισμό μας για την αρνητική επίδραση αυτών των σημείων στην ανάπτυξη του θεσμού των Σχολείων στο μέλλον.

Ειδικότερα επισημαίνουμε τα κατωτέρω σε σχέση με τα άρθρα του νομοσχεδίου:

Άρθρο 11. Πρότυπα Σχολεία.

Προτείνεται η τοποθέτηση σε κάθε Πρότυπο και Πειραματικό Σχολείο, ενός Γραμματέα με αυξημένα διοικητικά καθήκοντα. Ο Γραμματέας αυτός θα είναι διοικητικός υπάλληλος, χωρίς διδακτικά καθήκοντα. Η επιλογή του μπορεί να γίνει από προσωπικό του δημόσιου τομέα το οποίο επιθυμεί να μετακινηθεί και να τοποθετηθεί στο σχολείο.

Άρθρο 13. Ίδρυση και Διασύνδεση

Στην παράγραφο 4 του άρθρου αναφέρεται ότι αποτελούν συνδεδεμένα σχολεία τα Πειραματικά Νηπιαγωγεία με τα Πειραματικά Δημοτικά, και ομοίως τα Πειραματικά Γυμνάσια με τα Πειραματικά Λύκεια. Παραδόξως η δυνατότητα της σύνδεσης δεν εφαρμόζεται μεταξύ των υπάρχοντων Προτύπων Γυμνασίων και Προτύπων Λυκείων, ενώ το θεσμικό πλαίσιο το προβλέπει (άρθρο 90, παρ.5 του νόμου 4610/2019).

Προτείνεται στην παράγραφο 4 να προβλεφθεί σύνδεση των υπάρχοντων Προτύπων Γυμνασίων και Προτύπων Λυκείων.

Προτείνεται επίσης άλλα Ιστορικά Πρότυπα σχολεία, όπως το Ζάννειο Πειραματικό Σχολείο Πειραιά και η Γεννάδειος Σχολή (1^ο Πειραματικό Αθηνών), να ερωτηθούν και να αποφασίσει η σχολική τους κοινότητα, αν επιθυμούν να είναι Πειραματικό ή Πρότυπο σχολείο.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Οι Απόφοιτοι και οι Σύλλογοί τους αποτελούν την ζωντανή διαχρονική συνέχεια του σχολείου. Διατηρούν ουσιαστικούς και συναισθηματικούς δεσμούς και γνωρίζουν πολύ καλά τον τρόπο λειτουργίας τους. Θα πρέπει η θέση τους στα όργανα που εποπτεύουν τα Πρότυπα σχολεία να αναβαθμιστεί ενδεχόμενα με συμμετοχή τους σε Επιτροπές.

Άρθρο 14. Διοικούσα Επιτροπή Προτύπων και Πειραματικών Σχολείων

Προτείνεται η επαναφορά της πρόβλεψης του Ν.3966/2011, άρθρο 40, περίπτωση ε, περί συμμετοχής **δύο προσωπικότητων εγνωσμένου κύρους κατά προτίμηση Αποφοίτων.**

Άρθρο 17. Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο

Προτείνεται το ΕΠΕΣ από πενταμελές να γίνει επταμελές και να προστεθεί στην παράγραφο 1 επιπλέον:

«ε) Δύο μέλη του Σωματείου Αποφοίτων του Προτύπου ή Πειραματικού σχολείου με αποδεδειγμένη εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης, τα οποία επιλέγονται με απόφαση του ΔΣ του Σωματείου Αποφοίτων. Εφόσον δεν υφίσταται σωματεία (σύλλογοι ή σύνδεσμοι) αποφοίτων του σχολείου δύο άτομα με αποδεδειγμένη εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης, απόφοιτοι του Προτύπου ή Πειραματικού Σχολείου.»

Άρθρο 22. Συμβούλιο Στήριξης Σχολείου

Η παράγραφος 1 σημείο δ **προτείνεται** να διορθωθεί ως εξής:

«δύο διακεκριμένες προσωπικότητες της τοπικής κοινωνίας μέλη του σωματείου αποφοίτων του σχολείου (εφόσον υφίσταται), οι οποίοι επιλέγονται από τα μέλη των περιπτώσεων α΄ έως γ΄ με τη σύμφωνη γνώμη του ΔΣ του Σωματείου Αποφοίτων του Προτύπου ή Πειραματικού Σχολείου (εφόσον υφίσταται). Εάν δεν υπάρχει σωματείο αποφοίτων επιλέγονται δύο διακεκριμένες προσωπικότητες κατά προτίμηση απόφοιτοι.»

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ από Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ προς Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Άρθρο 18. Επιλογή Μαθητών

Ως προς την επιλογή μαθητών υιοθετείται η μεθοδολογία των εξετάσεων κάτι το οποίο είναι σωστό και μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους. **Όμως, αυτό θα πρέπει να γίνεται μόνο κατά τη μετάβαση από την Πρωτοβάθμια (Δημοτικό Σχολείο) στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο -Λύκειο) και η είσοδος στο Γυμνάσιο να διασφαλίζει την αποφοίτηση του μαθητή μετά από 6 χρόνια από το ίδιο σχολείο.**

Η ρύθμιση του άρθρου 18 του υπό διαβούλευση σχεδίου νόμου, η οποία προβλέπει εξετάσεις εισαγωγής στο Πρότυπο Λύκειο, είναι **πολλαπλώς προβληματική**.

Σύμφωνα με αυτήν, οι μαθητές της γ' τάξεως των Προτύπων Γυμνασίων **καλούνται, να δοκιμασθούν εκ νέου**, πέραν των ενδοσχολικών - απολυτήριων εξετάσεων, και σε εισαγωγικές εξετάσεις, προκειμένου να διεκδικήσουν την παραμονή τους στο συνδεδεμένο Πρότυπο Λύκειο. Με αυτό τον τρόπο τίθενται σε δυσμενέστερη θέση, έναντι όλων των μαθητών των υπολοίπων γυμνασίων της χώρας, διότι **αναγκάζονται να υποστούν υποχρεωτικώς** εισαγωγικές εξετάσεις στο Πρότυπο Λύκειο.

Η ρύθμιση φαίνεται να **αγνοεί την ζωή και τον προσωπικό προγραμματισμό** των μαθητών και των οικογενειών τους. Τυχόν αποτυχία στις εξετάσεις ανατρέπει πλήρως την σταθερότητα της καθημερινότητάς τους και τους αναγκάζει σε βίαιη αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος. Ενισχύεται με αυτόν τον τρόπο το άγχος των μαθητών, κατάσταση που τους αδικεί και τους εξουθενώνει.

Οι εξετάσεις μεταξύ Προτύπου Γυμνασίου και Προτύπου Λυκείου είναι πολύ πιθανόν να ενισχύσουν την **παραπαιδεία**, να δημιουργήσουν νέες φροντιστηριακές υπηρεσίες προετοιμασίας για δύσκολες εξετάσεις και να μετατρέψουν τα Πρότυπα Σχολεία σε εξεταστικά κέντρα.

Συνακόλουθα εκπαιδευτικές δραστηριότητες εξωσχολικού χαρακτήρα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της διακριτής ταυτότητας του Προτύπου Σχολείου, όπως για παράδειγμα οι **Όμιλοι, θα χάσουν τη σημαντικότητά τους**. Οι μαθητές από την Β' Γυμνασίου θα σκέπτονται τις εξετάσεις της επόμενης τάξης για να διασφαλίσουν τη συνέχεια της παρουσίας τους στο Πρότυπο Λύκειο. Συνεπώς κάθε εξωσχολική δραστηριότητα θα θεωρείται περιττή και χάσιμο χρόνου λόγω της προετοιμασίας για τις εξετάσεις εισαγωγής στο Λύκειο.

Η επίμαχη ρύθμιση πιθανόν να **αποτρέπει τους άριστους μαθητές** να επιδιώξουν την εισαγωγή τους σε Πρότυπα Σχολεία, καθώς το σχολικό

περιβάλλον δεν παρέχει ασφάλεια και βεβαιότητα για την παραμονή τους σε αυτά και ενδεχόμενα οι προσπάθειές τους τα 3 έτη του Γυμνασίου να αποδειχθούν άκαρπες από μία (στιγμιαία και μεμονωμένη) αποτυχία στις εισαγωγικές εξετάσεις στο Πρότυπο Λύκειο, ενώ ενδεχόμενα η παρουσία τους και απόδοσή τους κατά την θητεία τους στο Γυμνάσιο να ήταν άριστη. Διαστρεβλώνεται με αυτόν τον τρόπο η εικόνα του Προτύπου Σχολείου.

Επιπρόσθετα δεν έχει διευκρινισθεί αν οι εισαγωγικές εξετάσεις αφορούν και σε κενές θέσεις που ενδεχόμενα θα μπορούν να καλυφθούν με μαθητές που δεν έχουν φοιτήσει στο Πρότυπο Γυμνάσιο, όπως κατωτέρω αναφέρουμε.

Η υψηλή επίδοση των Προτύπων Σχολείων εξασφαλίζεται εξίσου από την επιλογή μαθητών, καθηγητών και διασφάλισης των κατάλληλων συνθηκών λειτουργίας.

Για την διευθέτηση του ζητήματος **προτείνεται**, σε συνέργεια με τις αλλαγές στο άρθρο 13 για τα υπάρχοντα Πρότυπα Γυμνάσια, εφόσον θεωρούνται συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα Πρότυπα Λύκεια, **να μην απαιτείται για τους μαθητές τους, διαδικασία εισαγωγής μέσω εξετάσεων στο Πρότυπο Λύκειο**. Η πρόταση αυτή προτείνεται κατά αναλογία με την πρόβλεψη του σχεδίου νόμου για τα συνδεδεμένα Πειραματικά Γυμνάσια και Λύκεια. όπου δεν απαιτείται επανακλήρωση των θέσεων, και οι μαθητές των Πειραματικών Γυμνασίων εισάγονται απευθείας στο Πειραματικό Λύκειο.

Ενδεχόμενα θα μπορούσαν να τεθούν άλλα κριτήρια αξιολόγησης για την μετάβαση των μαθητών από το Πρότυπο Γυμνάσιο στο Πρότυπο Λύκειο, όπως η βαθμολογία τους τα 3 έτη του γυμνασίου.

Σε κάθε περίπτωση, η προτεινόμενη μεταβατική διάταξη, η οποία απαλλάσσει του μαθητές της φετινής Γ΄ Γυμνασίου από τις εισαγωγικές εξετάσεις στο Πρότυπο Λύκειο, θα πρέπει να επεκταθεί και να καλύψει τους μαθητές και των υπόλοιπων τάξεων του Γυμνασίου καθώς και αυτούς που θα εισαχθούν φέτος

ΚΙΝΗΤΡΑ

Άρθρο 19. Διδακτικό Προσωπικό

Στο συγκεκριμένο άρθρο περιλαμβάνονται διατάξεις για το εκπαιδευτικό προσωπικό που διδάσκει στα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία, τα προσόντα που θα πρέπει να διαθέτει και την διαδικασία επιλογής του. Όμως απουσιάζουν εντελώς συγκεκριμένα κίνητρα για τους εκπαιδευτικούς αυξημένων προσόντων που θα επιλέξουν και θα επιλεγούν να διδάξουν σε αυτά τα σχολεία, παρότι είναι εμφανής ο αυξημένος και πολυεπίπεδος φόρτος εργασίας τους.

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι το εκπαιδευτικό προσωπικό των Προτύπων και Πειραματικών σχολείων, επιβαρύνεται με την υλοποίηση πολλών και ποικίλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που ξεπερνούν το συμβατικό ωράριο του σχολείου (08.00 έως 14.00). Επί παραδείγματι οι όμιλοι δραστηριοτήτων, ξεκινούν μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων και του ωρολογίου προγράμματος, συνήθως 14.00-16.00.

Θα πρέπει να θεσμοθετηθούν συγκεκριμένα και ουσιαστικά κίνητρα, τα οποία θα προσελκύσουν εκπαιδευτικούς με αυξημένα προσόντα για την στελέχωση αυτών των σχολείων.

Προτείνεται να προστεθούν διατάξεις που θα δίνουν **ουσιαστικά κίνητρα** στους καθηγητές (μοριοδότηση για επιλογή σε θέσεις ευθύνης, διαχείριση ωραρίου, θέσπιση υπερωριών) και θα στοχεύουν στην επιμόρφωση και συνεχιζόμενη εκπαίδευση τους αλλά και στην ενίσχυση και ανάδειξη των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Άρθρο 23. Εφαρμογή της νομοθεσίας για τα σχολεία της δημόσιας

πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και χρηματοδότηση § 2

Η § 2(α) προβλέπει ότι τα Πρότυπα και Πειραματικά Σχολεία χρηματοδοτούνται όπως όλα τα δημόσια σχολεία, με §2(β) την επιπρόσθετη δυνατότητα χρηματοδότησης μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. συνεργαζόμενου Α.Ε.Ι. καθώς και πιθανές χορηγίες, κληροδοσίες κ.ο.κ. Επί της ουσίας η μόνη βέβαια πηγή χρηματοδότησης είναι αυτή που προβλέπεται στο εδάφιο (α), οι άλλες είναι πιθανές αλλά θα

κρίνονται βραχυπρόθεσμα, ανάλογα με την διαθεσιμότητα κονδυλίων του Ε.Λ.Κ.Ε. ή την ύπαρξη χορηγών.

Προτείνεται να οριστεί ειδικός λογαριασμός υπέρ της Δ.Ε.Π.Π.Σ. ο οποίος αφ' ενός θα εξασφαλίζει την απρόσκοπτη χρηματοδότηση των επί πλέον ερευνητικών δραστηριοτήτων που αποτελούν μείζονα στόχο των Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ. και ρητά να ανατίθεται σε κάθε Π.Σ. και ΠΕΙ.Σ. υψηλότερο κονδύλι απ' ότι θα ανέθετε η προτεινόμενη διαδικασία.